

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE *BAZA ZA RADNIČKU INICIJATIVU I DEMOKRATIZACIJU* U 2016.

Udruga BRID u 2016. godini provodila je sljedeće projekte:

1. Podrška radničkom pokretu kroz obrazovne, istraživačke, terenske i medijske aktivnosti

Financiranje: Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe

Projekt je nastavak suradnje koja traje od 2013. godine, te omogućava udruzi kontinuirano bavljenje područjem radničkog organiziranja i stvaranja platforme za suradnju između sindikata i organizacija civilnog društva.

Sukladno temeljnim organizacijskim usmjerenjima BRID-a, provođenje projekta podijeljeno je u četiri osnovna područja rada (obrazovanje, istraživanje, medijski i terenski rad), te su unutar njih provedene sljedeće aktivnosti:

- **Obrazovanje**

- organizirana je serija od **7 radionica** namijenjenih članovima sindikata s kojima BRID ima uspostavljenu suradnju (Regionalni industrijski sindikat, sindikat Nova Solidarnost, sindikat Tehnos, Sindikat zaposlenih u zaštitarskoj djelatnosti) na kojima su obrađene teme osnova medijske komunikacije, osnova sindikalnog organiziranja, uloge sindikalnog povjerenika, socijalnog dijaloga i sudjelovanja radnika u procesima odlučivanja na radnom mjestu
- održane su dvije sesije **Ženske sindikalne škole**, obrazovnog programa koji BRID provodi treću godinu zaredom, a namijenjen je članicama i članovima sindikata i organizacija civilnog društva s ciljem njihova upoznavanja s temama feminizma, razvoja i odnosa ženskog i radničkog pokreta, ženskih i socijalnih prava te ženskog rada, a u svrhu njihova osnaživanja i preuzimanja aktivnije uloge unutar vlastitih organizacija te njihovog međusobnog povezivanja. U 2016. godini u programu škole sudjelovalo je više od 20 polaznica iz više sindikata (Regionalni industrijski sindikat, Sindikat medija, obrazovanja i kulture, Nezavisni cestarski sindikat, sindikat Nova Solidarnost, sindikat EKN, Savez samostalnih sindikata Hrvatske), strukovne udruge Društvo patronažnih sestara HUMS-a te organizacija i inicijativa civilnog društva (Mladi antifašisti otoka Krka, Zelena akcija, Direktna demokracija u školi, Plenum Filozofskog fakulteta u Zagrebu...). Izlaganja i radionice održale su i organizirale Danijela Dolenc, Karolina Leaković, Vesna Janković, Mirna Matković (Matica hrvatskih sindikata), Sanja Kovačević i Jelena Tešija (fAktiv), Mario Kikaš i druge, pokrivši raspon tema od uvoda u feminizam te paralelnog razvoja ženskog i radničkog pokreta, koncepta i vrsta socijalne države, ženskog političkog angažmana te neplaćenog kućanskog rada do pravnih okvira sindikalnog organiziranja, modela suradnje i povezivanja te dostupnosti javnih socijalnih servisa.

- **Istraživanje**
  - grupa za istraživanje radničkih borbi u Hrvatskoj kroz period od 1990. do 2000. izdvojila je, analitički obradila, kategorizirala i digitalizirala više od 1500 jedinica novinske građe (novinskih članaka), te ih unijela u internetski bazu podataka koja će pod nazivom **Arhiv radničkih borbi** uskoro postati javno dostupna.
  - grupa za istraživanje radničkih štrajkova s kraja 1980-ih i početka 1990-ih u tvornici **Borovo** proizvela je i objavila 10 tekstova i intervjua te organizirala izložbu *Kome treba poduzeće? Borovo 1988. – 1991.*, a cjelokupan dosadašnji rad i rezultati istraživanja grupe dostupni su na [internetskoj stranici](#) istraživanja.
  - grupa za istraživanje štrajkova u **Hrvatskim željeznicama** tijekom 1990. objavila je dva intervjua i dva istraživačka teksta (dostupni na internetskom portalu [Radnička prava](#)) te organizirala javnu raspravu na kojoj je sudjelovalo nekoliko sindikalnih čelnika i aktivista uključenih u organizaciju štrajkova željezničara u devedesetima.
  - grupa za istraživanje **sustava javnog zdravstva** u Hrvatskoj objavila je dva intervjua i analitički tekst o privatizaciji zdravstva (dostupni na internetskom portalu [Radnička prava](#)) te organizirala radionicu o organiziranju radnica unutar javno-zdravstvenog sustava u sklopu Ženske sindikalne škole te pilot-radionicu o funkcioniranju sustava javnog zdravstva u suradnji sa Školom narodnog zdravlja Andrija Štampar.
- **Mediji**
  - snimljeno je i objavljeno šest **video priloga** s temama migrantskog rada, aktivizma mladih, socijalnih samoposluga, rada putem prijevozničkog servisa Uber i ekonomiji dijeljenja, organiziranja radnika u Luci Koper te štrajka radnika zagrebačkog Studentskog centra (video prilozi dostupni su na internetskom portalu [Radnička prava](#)).
  - internetski portal **Radnička prava** objavio je više od 200 jedinica medijskog sadržaja, imao više od 20 tisuća jedinstvenih čitatelja i više od 60 tisuća pregleda, što je rezultat razvoja ove internetske stranice iz informativne stranice udruge u samostalan medij na području radničkih prava, radničkog organiziranja, obrane javnih dobara i ekonomske demokracije.
- **Terenski rad**
  - terenski rad u BRID-u predstavlja polazište koje je temelj i iz kojeg proizlaze sve ostale projektne i vanprojektne aktivnosti koje udruga provodi. U 2016. godini, u sklopu BRID-RLS SE projekta, obavljeno je tako više od 20 službenih sastanaka i terenskih posjeta različitih formata, sa sudionicima iz brojnih sindikata, organizacija civilnog društva i inicijativa. Neke od najznačajnijih novouspostavljenih suradnji u protekloj godini jesu suradnje sa Sindikatom dizaličara Luke Kopar iz Slovenije, Sindikatom zaposlenih u zaštitarskoj djelatnosti, organizacijom Radnički univerzitet te radnicima iz tvornice Dita iz Tuzle. Kroz volonterski angažman članica BRID-a nastavljena je i ojačana suradnja sa sindikatima Tehnos i Regionalnim industrijskim sindikatom, a bliska suradnja nastavljena je sa sindikatom Nova Solidarnost, te brojnim drugim sindikatima, udrugama i drugim organizacijama ili inicijativama.

- članice BRID-a sudjelovale su s radnicima i radnicama poduzeća ITAS, Dita i Jugoremedija, te članicama organizacija Levi samit Srbije i Radnički univerzitet, na Drugom Euromediteranskom skupu 'Radnička ekonomija', održanom u Solunu od 28. do 30. listopada. Skup je održan u prostorima tvornice VIOME, tvornice koju su 2013. zauzeli njezini radnici, te pokrenuli alternativnu proizvodnju i radničko samoupravljanje. Na skupu je bilo prisutno više od 200 sudionika iz cijelog svijeta, od čega velik broj radnika i radnica iz zauzetih poduzeća koja su implementirala neku vrstu radničkog (samo)upravljanja. Izvještaj sa skupa objavljen je na internetskoj stranici [Radnička prava](#).

2. LGBTI ravnopravnost na radnom mjestu

Financiranje: Europska unija – Komponenta I IPA 2012, sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Projekt kojeg zajednički provode Prostor rodne i medijske kulture K-zona, Baza za radničku inicijativu i demokraciju, Udruga Zora te Lezbijska organizacija Rijeka "LORI" u suradnji s udrugama Zagreb Pride i Trans Aid. Projekt traje 18 mjeseci (od studenog 2015. do svibnja 2017.) a cilj mu je ojačati kapacitete udruga za ljudska i radnička prava po pitanju diskriminacije LGBTI osoba na osnovi rodnog identiteta, rodnog izričaja i spolne orijentacije na radnom mjestu.

U sklopu projekta u 2016. godini provedene su brojne aktivnosti, od kojih je udruga BRID najznačajniju ulogu imala u provođenju edukacijskog programa za studente, u sklopu kojeg je za studente sveučilišta u Zagrebu i Rijeci organizirana serija od **16 predavanja** podijeljenih u tri modula: Uvod u civilno društvo, Uvod u ljudska prava, Javno djelovanje – modeli i tehnike. Članice BRID angažirane na projektu u sklopu su ovog edukacijskog programa studentima prenosile znanja o radničkim pravima, sindikalizmu te mogućnostima povezivanja LGBTIQ i sindikalnog, odnosno radničkog aktivizma.

BRID je također dao ključan doprinos u formiranju **radne grupe** kojoj je cilj bio izrada smjernica za kolektivne ugovore te indikatora LGBTI ravnopravnost na radnom mjestu kroz koji će se mjeriti zastupljenost LGBTI praksi kod poslodavaca u Hrvatskoj. U radnoj grupi sudjelovali/e su predstavnici/e Regionalnog industrijskog sindikata, Sindikata kabinskog osoblja zrakoplova, Sindikat obrazovanja medija i kulture te sindikata Nova solidarnost. Kao rezultat aktivnosti radne grupe i suradnje BRID-a s Nezavisnim cestarskim sindikatom, spomenuti sindikat je u kolektivni ugovor sklopljen početkom 2017. godine unio odredbe o zabrani diskriminacije na radnom mjestu po osnovama rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije, što je prvi takav primjer u [Hrvatskoj](#).

Članice BRID-a sudjelovale su i na **studijskom putovanju** u Veliku Britaniju, gdje su uz ostale članice partnerskih udruga sudjelovale na radnom sastanku s predstavnicima najvećeg britanskog sindikata Unite the Union. Sastanak sa sindikalnim predstavnicima omogućen je upravo na temelju ranijih kontakata i suradnje uspostavljene između sindikata Unite the Union i udruge BRID.

Informacije o cjelokupnom tijeku projekta i provedenim aktivnostima dostupne su na internetskoj stranici [LGBTI ravnopravnost na radnom mjestu](#).

3. Organiziranje za društvenu promjenu: razvoj suradnje između sindikata i organizacija civilnog društva

Financiranje: Open Society Initiative for Europe

Glavna aktivnost projekta bila je **konferencija »Organiziranje za društvenu promjenu«** koja je 7. i 8. travnja 2016. održana u Zagrebu. Konferencija je okupila 43 sudionika, članova sindikata, organizacija civilnog društva i raznih inicijativa iz Hrvatske, Slovenije, Srbije te Bosne i Hercegovine. Na konferenciji su kroz četiri radionice i dvije panel rasprave sudionicima/ama prenesena znanja i vještine organiziranja i vođenja javnih akcija i kampanja, metode povezivanja različitih dionika i izgradnja zajedničkih ciljeva i djelovanja te načini podizanja razine kapaciteta organizacija civilnog društva i sindikata za širu mobilizaciju i ostvarivanje vidljivih društvenih promjena. Teme i voditelji radionica bili su sljedeći:

- **David Condliffe**, regionalni koordinator unutar najvećeg britanskog sindikata Unite the Union, održao je radionicu o izgradnji saveza između sindikata i lokalnih zajednica. Kroz radionicu je naglašena važnost šire prisutnosti sindikata u društvu, kroz teme koje proizlaze iz granskih i sektorskih sindikalnih organizacija, ali i širih tema rada i radnih odnosa. Kao neki od načina za postizanje šire vidljivosti i relevantnosti sindikata navedene su akcije organiziranja nezaposlenih i migrantskih radnika, vođenje kampanja za zaštitu najranjivijih skupina radnika, te naglašavanje važnosti problema s kojima se suočavaju pojedine lokalne zajednice.
- **Jacob Wills**, koordinator Europske mreže 'Pravo na stanovanje i grad' te britanske organizacije 'Radical Housing Network', održao je radionicu o organiziranju lokalnih zajednica i radu s različitim dionicima na lokalnim i nacionalnim razinama, prvenstveno vezano uz temu prava na stanovanje.
- **Milena Zajović**, novinarka i članica inicijative 'Are you Syrious?', koja je nastala u ljeto 2015. s ciljem da pruža izravnu pomoć izbjeglicama na tzv. Balkanskoj ruti, kroz radionicu je objasnila kako neformalne i *grassroots* organizacije poput 'Are you Syrious?' izrastaju u organizacije s uspostavljenim strukturama i velikim javnim dosegom, uz visoku razinu sudjelovanja svojih članica i veliku inkluzivnost.
- **Anastasia Frantzeskaki**, sindikalistkinja iz grčkog Sindikata radnika luke Pirej, održala je radionicu o organiziranju društvenog pokreta s ciljem obrane javnih dobara od privatizacije, na primjeru kampanje obrane luke Pirej od planirane privatizacije.

Konferencija je zamišljena kao mjesto prenošenja i stjecanja znanja, vještina i iskustava za sudionike iz sindikata i organizacija civilnog društva koji već imaju određenu razinu iskustva organiziranja, stvaranja koalicija i javnog djelovanja. Konferencija je također poslužila kao prostor za međusobno upoznavanje sudionika na regionalnoj razini koji prije toga nisu bili upoznati djelovanjem pojedinih organizacija, te stvaranje opipljivih veza i koalicija za buduće zajedničko djelovanje, te je u tom smislu bila izuzetno uspješna.

Drugi dio projekta uključivao je proizvodnju raznih vrsta medijskog materijala u svrhu mapiranja dobrih praksi sindikalnog i društvenog organiziranja, neki od kojih su:

- Intervju s Bobom Fazakerleijem, članom sindikata Unite the Union: [Laburističku stranku vraćamo u ruke radnika](#)
- Intervju s Ianom Swanom, članom sindikata Unite the Union Wales

[I agencijski radnici mogu se organizirati](#)

- Intervju s Markom Metcalfom, novinarom i aktivistom iz Velike Britanije:
[Kako održavati sjećanje na heroje radničkog pokreta](#)
- Intervju s Anthonijem Curleijem i Charlotte Upton iz sekcije mladih Unite the Union:
[Sindikat mladim članovima mora dati odgovornost i kolektivni glas](#)
- Tekst o obrazovanju mladih radnika:
[Perspektive obrazovanja radnika: Primjer ITAS-Prvomajske](#)
- Serija od tri video priloga:
[Studentsko organiziranje](#)
[Organiziranje u lokalnoj zajednici](#)
[Sindikarno organiziranje](#)

4. Platforma za javna i zajednička dobra 'Ne damo naše' / Platforma za dobru ekonomiju

Financiranje: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Na inicijativu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, putem tematskog fonda Demokratizacija i razvoj civilnog društva 2.0 u 2015. godini oformljeno je više otvorenih platformi organizacija civilnog društva. Udruga BRID postala je članica dvije od njih – Platforme za javna i zajednička dobra 'Ne damo naše' te Platforme za dobru ekonomiju.

- **Platforma za javna i zajednička dobra 'Ne damo naše'**
Uz BRID, članice platforme su: Art radionica Lazareti, GONG, Mreža mladih Hrvatske, Platforma 9,81 – Institut za istraživanja u kulturi, Pravo na grad, Savez udruga Klubtura, Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek, Udruga Zelena Istra, Zelena akcija.
Kao osnovni ciljevi platforme postavljeni su idući zadaci: Uspostaviti platformu 'Ne damo naše' kao jednog od ključnih nositelja zagovaranja i javnog djelovanja na očuvanju javnih i zajedničkih dobara i demokratizacije upravljanja; staviti na javni i politički dnevni red slučajeve u Hrvatskoj u kojima prijete privatizacija i ograničavanje javne demokratske kontrole nad javnim i zajedničkim dobrima i resursima; okupiti i poticati aktivni angažman organiziranog civilnog društva, sindikata i drugih relevantnih društvenih organizacija, istaknutih stručnjaka, javnih osoba i građana oko različitih tema vezanih za javna i zajednička dobra i resurse; razvijati i promovirati modele sudioničkog upravljanja i društvene kontrole nad javnim dobrima, resursima i uslugama koji se, nasuprot postojećem neodrživom upravljanju i suprotno privatizaciji temelje na uključivanju šireg spektra društvenih dionika.
U 2016. održano je više javnih akcija kojima se upozoravalo na katastrofalne politike upravljanja javnim dobrima i resursima, te je postavljen jasan zahtjev o nužnosti demokratizacije u procesima upravljanja javnim dobrima.
- **Platforma za dobru ekonomiju**
Članice platforme uz BRID su: ACT grupa, CEDRA HR, CEDRA Split, HIMRA – Hrvatska info mreža ruralnih animatora, LEADER mreža Hrvatske, Regionalni industrijski sindikat, Socijalna zadruga Start, Udruga gradova u Republici Hrvatskoj, Udruga za mlade Alfa Albona, Zadruga za dobru ekonomiju, Zadruga za etično financiranje, Zelena energetska zadruga, Zelena mreža aktivističkih grupa.

Cilj platforme je promicanje i implementacija primjera ekonomskih modela koji počivaju na osnovama isključivo profitne logike već na viziji ekonomije koja može djelovati kroz korištenje zajedničkih ili javnih resursa zadovoljavajući pritom potrebe lokalne zajednice i društva u cjelini. U tu svrhu rad platforme fokusiran je na sljedeća četiri područja djelovanja:

1. proizvodnja i distribucija zdrave hrane
2. proizvodnja električne i toplinske energije pomoću obnovljivih izvora energije na razini kućanstava, zadruga i jedinica lokalne samouprave
3. zapošljavanje kroz poslove prikupljanja, razvrstavanja, prerade i ponovnog korištenja otpadnih materijala (reuse)
4. solidarna tržnica proizvoda i usluga te centar za dobre ideje i ekonomiju.

Informacije o aktivnostima i djelovanju platforme dostupne su na internetskoj stranici [Dobra ekonomija](#).

Iako zamišljene kao trogodišnje platforme, uslijed nedostatka sredstava financiranje otvorenih platformi prekinuto je s krajem 2016., te platforme sada djeluju kao neformalne inicijative.

5. Časopis RAD.

Financiranje: Ministarstvo kulture RH

U 2016. izdana su tri broja časopisa *RAD.*, novine za radnička prava i suradnju. Časopis je pokrenut 2015. godine, s ciljem stvaranja medija koji će zauzeti prazan prostor koji u *mainstream* medijima postoji kod obrade tema rada, radničkih prava, sindikalnog organiziranja, obrane javnih dobara i progresivne društvene mobilizacije.

U kvartalnom ritmu izlaženja od 2015. godine ukupno je izdano sedam brojeva rada, a iz tri broja izdana 2016. izdvajamo sljedeće tekstove i teme:

- broj 5.
Peti broj časopisa posvećen je tematici ženskog rada i ženskih socijalnih prava, koja je obrađeni kroz tekstove o **briznome radu**, koji u zemljama zapadne Europe u velikoj mjeri obavljaju žene s europskog istoka (M. Čaćić), sustavu **patronažne skrbi** u kontekstu sve većeg smanjivanja radničkih prava patronažnih medicinskih sestara te zanemarivanja cjelokupnog sustava (A. Vračar), radu u **tekstilnoj industriji** (N. Ptić), uvjetima rada u sustavu **predškolske skrbi i obrazovanja** (I. Ivšić) te o **politici majčinstva i (ne)dostupnosti zdravstvenih usluga vezanih za žensko zdravlje** (I. Živković). U fokusu broja bile su i reportaže iz **Sarajeva** i **Niša**.
- broj 6.
U šestom broju *RAD.*-a temat je posvećen odnosu **političkih stranaka** i inicijativa te **radničkog pokreta**, s naglaskom na analizi mogućnosti povezivanja novih lijevih pokreta i političkih partija na Balkanu s postojećim sindikalnim organizacijama. Terenski prilozi u ovom su broju stigli iz **Osijeka** te iz slovenske **Luke Koper**.
- broj 7.
Temat sedmoga broja posvećen je temi **krize sindikata** i tzv. **novoga sindikalizma**, te mogućnostima njegovog razvoja u domaćim sindikalnim prilikama. Broj donosi izvještaje o političkim situacijama i perspektivama s **Kosova** i iz **Istre**, te tekst o povijesti jugoslavenskih radničkih novina na primjeru tvorničkog tjednika **Borovo**.

Usljed ukidanja financijskih podrški za neprofitne medije Ministarstva kulture RH, časopis *RAD*. u 2017. izlazit će u smanjenom obujmu, ali će članovi/ice uredništva nastojati dati sve od sebe da se kroz volonterski angažman zadrži postojeća razina kvalitete medijskog sadržaja. Svi brojevi časopisa *RAD*. u elektronskom su obliku dostupni na internetskoj stranici [Radnička prava](#).

6. *Serija video priloga Otpornik*

Financiranje: Agencija za elektroničke medije

U koprodukciji s udrugom K-zona, sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, u 2016. godini snimljeno je šest dokumentarno-aktivističkih video priloga, objavljenih na riječkoj regionalnoj televiziji Kanal Ri:

- **Zadruga za etično financiranje** – kroz razgovor s članovima zadruge prikazan je ekonomski model proizvodnje i distribucije dobara za koji se ZEF zalaže, a temelji se na principima društvene i ekološke odgovornosti, financijske održivosti i solidarnosti: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/zadruga-za-eticko-financiranje-otpornik>
- **Naše zdravlje** – kako procesi financijalizacije i privatizacije utječu na sustav javnoga zdravstva: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/nase-zdravlje-otpornik>
- **Naše željeznice** – o sindikalnom organiziranju na Hrvatskim željeznicama, štrajkovima 90-ih te današnjim mogućnostima udruživanja željezničkih sindikata: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/nase-zeljeznice-otpornik>
- **Studentski rad** – velik broj studenata/ica zbog visokih životnih troškova i obaveze plaćanja školarina prisiljeno je raditi uz studij – kako rad uz studij utječe na kvalitetu i uspjeh studiranja, kakva su radnička prava studenata-radnika: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/studentski-rad-otpornik>
- **Klub** – na primjeru nogometnih klubova Mladost Kloštar Podravski i Zagreb 041 tematiziraju se načini na koje nogomet može pozitivno utjecati na život lokalne zajednice: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/klub-otpornik>
- **Vrtići za sve** – o sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja, uvjetima rada u sustavu i dostupnosti vrtića djeci i roditeljima: <http://radnickaprava.org/video/prilozi/vrtici-za-sve-otpornik>

7. *Interaktivna edukacija u zdravstvenom sustavu usmjerena vulnerabilnim skupinama*

Financiranje: Grad Zagreb

Zajedno s **Društvom patronažnih sestara** Hrvatske udruge medicinskih sestara, **Domom zdravlja Zagreb-Centar**, **Poliklinikom za zaštitu djece grada Zagreba**, **Općom bolnicom «Dr. Ivo Pedišić»** Sisak te društvom **Naša djeca-Sisak**, udruga BRID je u svojstvu medijskog partnera sudjelovala u provođenju projekta čiji je cilj bio osnaživanje patronažnih sestara u radnom procesu te implementacija novih znanja o prevenciji stresa na radnom mjestu i *burn-out* sindroma među medicinskim sestrama.

Projekt se odvio u dvije faze. Od sredine listopada do kraja studenog 2016. održala se serija radionica za patronažne sestre i druge zdravstvene radnice koju je vodila psihologinja Liljana Marinac. Cilj radionica bio je pružanje podrške patronažnim sestrama te rasprava o dostupnim mehanizmima prevencije sindroma izgaranja i drugih manifestacija stresa na radu. U drugoj fazi, u prosincu 2016., održane su pripreme te je provedena jednodnevna stručna edukacija u prostoru Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba, u sklopu koje je predstavljena i [brošura](#) za patronažne sestre.

Više o tijeku projekta može se pročitati na stranicama [HUMS-a](#) i portalu [Radnička prava](#).

Udruga BRID je u 2016. sudjelovala i u sljedećim inicijativama:

Kampanja 'Mladi za radnička prava'

U suradnji s udrugama Mreža mladih Hrvatske, Klub studenata Fakulteta političkih znanosti, udrugom Igra, Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje te Savezom samostalnih sindikata Hrvatske BRID je sudjelovao u kampanji 'Marš mladih za radnička prava'. Cilj kampanje bio je problematizirati položaj mladih na tržištu rada, te upozoriti na višestruke sistemske načine na koje se mlade radnike i radnice gura u nesigurne i potplaćene radne odnose. Završna faza kampanje naglasak je stavila na teme studentskog i učeničkog rada, sezonski rad, stručno osposobljavanje i ostale mjere aktivne politike zapošljavanja, rodnu diskriminaciju te na perspektive sindikalnog organiziranja mladih radnika i radnica. Uz nekoliko manjih akcija koje su problematizirale pojedine teme iz užeg fokusa kampanje, njen završetak obilježen je prosvjednim akcijom 'Marš mladih za radnička prava', koja je održana 17. studenog na Trgu žrtava fašizma u Zagrebu.

Centar za razvoj radničke participacije

Sredinom 2016. udruga BRID je uz Regionalni industrijski sindikat iz Varaždina te Zadrugu za dobru ekonomiju postala suosnivač udruge Centar za razvoj radničke participacije. Cilj novoosnovane udruge je promicanje radničkog sudjelovanja u vlasništvu i upravljanju te promicanje sindikalizma i zadrugarstva, a u tu svrhu udruga CRRP će osmisliti i provoditi široki set obrazovnih aktivnosti te raditi na razvijanju modela radničkog zadrugarstva i drugih progresivnih modela radničke participacije u odlučivanju na radnom mjestu.